

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی اتاق عمل

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: بیحسی و بیهوشی و احیاء درمائی	شماره درس: ۵۱۴۳۰۳
نوع و تعداد واحد: نظری ۰/۵ واحد- عملی ۰/۵ واحد	نیمسال تحصیلی: دوم ۰۳-۰۴
دروس پیش نیاز: بارداری و زایمان او ۲- نوزادان- داروشناسی او ۲	زمان کلاس: شنبه ۱۸-۱۶
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۴ کارشناسی مامایی	مکان کلاس: طبق برنامه آموزش
مسئول درس: آقای فرهمند	
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۱۰	Email: farahmand@nm.mui.ac
اساتید درس: آقای فرهمند و اساتید گروه مامایی	

شرح درس: با گذراندن این درس دانشجویان با روش‌های مختلف بی‌حسی موضعی و بیهوشی عمومی در زنان و مامایی و خطرات ناشی از استفاده آنها در مادر و جنین آشنا شده و مراقبت‌های لازم در این موارد را می‌آموزد.

اهداف کلی درس:

- ۱- آشنایی با روش‌های مختلف بیهوشی منطقه‌ای (رژيونال آنستزی) در مامایی و زنان.
- ۲- آشنایی با تدابیر نگهداری و عوارض بعد از بی‌حسی منطقه و بیهوشی عمومی.
- ۳- آشنایی با پیشگیری از عوارض بعد از بیهوشی و رژيونال مامایی و زنان.
- ۴- آشنایی با احیای نوزاد در اتاق عمل و یا اتاق زایمان طبیعی.
- ۵- آگاهی از خطرات استفاده از رژيونال آنستزی و بیهوشی عمومی و بی‌دردی زایمان در مادر و پیشگیری و

مراقبت‌های لازم

اهداف رفتاری :

دانشجو باید در پایان ترم قادر باشد

- ۱- ساختمان تشریحی دستگاه تنفسی و فیزیولوژی آن را شرح دهد.
- ۲- تعریف آنستزی و بیهوشی و بی‌حسی را بر اساس منابع تعیین شده بیان نماید.
- ۳- تاریخچه بیهوشی را بر اساس حداقل ۵۰ درصد منابع بیان نماید.
- ۴- مراقبت‌های ویژه بیمار قبل از بیهوشی را شرح دهد.
- ۵- داروهای پریمدیکیشن قبل از بیهوشی را نام ببرد.
- ۶- اهداف مورد استفاده داروهای قبل از بیهوشی را شرح دهد.
- ۷- فیزیولوژی بیهوشی و مکانیسم اثر آنها را بر اساس منابع تعیین شده شرح دهد.
- ۸- داروهای بیهوشی و مکانیسم اثر آنها را بیان نماید.
- ۹- گازهای بیهوشی را نام ببرد و خواص و عوارض آنها را بیان نماید.
- ۱۰- مراحل مختلف بیهوشی عمومی را با یک گاز استنشاقی مثل اتر شرح دهد.
- ۱۱- قادر باشد با مشاهده علائم مراحل بیهوشی را تشخیص دهد.
- ۱۲- وسایل مورد نیاز بیهوشی را به طور کامل نام ببرد.
- ۱۳- دستگاه بیهوشی را شرح و کاربرد وسایل مورد نیاز بیهوشی را بیان کند.
- ۱۴- خطرات و عوارض بیهوشی را بیان نماید.
- ۱۵- چگونگی پیشگیری از بروز خطرات و عوارض بیهوشی را مخصوصاً در مادر و جنین شرح دهد.
- ۱۶- مراقبت‌های لازم حین بیهوشی و بعد از آن در اتاق ریکاوری را بیان نماید.
- ۱۷- بتواند به طور عملی لارنگوسکوپ را باز و بسته نماید و روش صحیح گرفتن لارنگوسکوپ را به طور عملی انجام دهد.
- ۱۸- روش لوله گذاری را به صورت نظری بیان نماید.
- ۱۹- قادر باشد یک بیمار فرضی را در اتاق در اتاق پراتیک لوله گذاری نماید.
- ۲۰- مختصری از تاریخچه بیهوشی در مامایی را بیان نماید و اثرات بیهوشی های سیستم‌های تنفسی، گردش خون و..... را شرح دهد.
- ۲۱- انتخاب نوع بیهوشی در بیماران قلبی، دیابتی، مسن چندزا، مسمومیت‌های حاملگی و مسمومیت آنی را بیان کند.

۲۲- انتخاب نوع بیهوشی در سزارین را شرح دهد.

۲۳- روش احیا نوزاد را در هنگام سزارین بیان نماید.

۲۴- چند نکته از آناتومی اعصاب حسی و حرکتی دستگاه تناسلی را نام ببرد و نتایج آن را در انتخاب روش بی حسی شرح دهد.

۲۵- منشأ های مختلف درد در زایمان را نام ببرد و طریقه برطرف کردن آن را شرح دهد.

۲۶- روش های غیر فارماکولوژیک و فارماکولوژیک برطرف کردن درد زایمان را بیان نماید.

۲۷- روش استفاده از داروهای مخدر مثل مورفین ، پتیدین ، کوکتل آنالژزی و کوکتل پتیزوسین در مامایی را شرح دهد.

۲۸- روش استفاده از آنتی دوت داروهای مخدر در مادر و جنین را از نظر زمان و دوز بیان کند.

۲۹- انواع بی حسی های موضعی از جمله سطحی، مخاطی، نخاعی، اپیدورال، پاراسرویکال، پودانتال را از نظر آماده سازی تکنیک، اندیکاسیون، عدم اندیکاسیون، مزایا، مضار شرح دهد.

۳۰- مراقبت های لازم قبل از بی حسی های موضعی و حین بعد از بی حسی های موضعی را شرح دهد و نحوه پیشگیری از عوارض داروهای بی حسی موضعی را بیان نمود.

روش تدریس:

روش اصلی تدریس در این درس سخنرانی و استفاده از اسلاید و پاورپوینت می باشد با توجه به اهمیت یادگیری لوله گذاری داخل تراشه از روش آموزش سیمولاتور و ماکت هم استفاده میشود. به علاوه برای تصمیم و مشارکت فعال فراگیران در جریان یادگیری از روشهای پرسش و پاسخ تمرین و در صورت امکان بحث گروهی استفاده خواهد شد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

منابع آموزشی وایت برد، پروژکتور، ویدئوالایزر، اسلاید پاورپوینت کتاب و مجله می باشد.

تکالیف و انتظارات از فراگیران:

۱- مشارکت فعال در کلاس و حضور و غیاب طبق قانون دانشکده

۲- آزمون میان ترم در صورت لزوم با نظر استاد و دانشجو

۳- شرکت در آزمون پراتیک

۳- شرکت در آزمون پایان ترم

نحوه ارزشیابی دانشجو:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره	ملاحظات
۱	آزمون پایان ترم	۶۰٪	
۲	آزمون میان ترم (در صورت انجام)	۲۰٪	
۳	انجام و ارائه تکالیف	۱۰٪	
۴	حضور فعال در بحث‌های کلاس	۱۰٪	

سیاست‌ها و قوانین درس:

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرایی موجود در سایت دانشکده، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آئین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

۱- حضور فیزیکی به موقع و بدون غیبت در تمام جلسات کلاس (غیبت بیش از ۴/۱۷ طبق آئین نامه آموزشی اقدام

میشود).

۲- حضور فعال و شرکت در پرسش و پاسخ‌های مطرح شده در کلاس درس.

۳- شرکت در آزمون‌های داخل کلاس (کوئیز) و سایر آزمون‌های پایان تهران

۴- کسب حد نصاب نمره به منظور قبول شدن در این واحد درسی.

۵- عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس.

۶- امتحان جبرانی وجود ندارد

-نحوه برخورد با غیبت غیر موجه . در صورت عدم حضور در کلاس‌های حضوری و مجازی و آنلاین استاد موظف به

کسر نمره از دانشجو طبق موازین می باشد.

References:

1. Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach, Caruthers et al. Delmar publishers
2. Berry & Kuhn's care of the patient in surgery, publisher Mosby, ISBN

منابع فارسی:

- ۱- معینی یلدا، برجیان شهرام، بیهوشی و بی حسی در مامایی، نشر آرتین ۱۳۹۵
- ۲- رضا قلی پیمان، برزنجی سیدآروین، بیهوشی و مراقبت های آن برای تکنولوژیست های جراحی - براساس سر فصل رشته اتاق عمل، نشر رویان پژوه ۱۴۰۰
- ۳- دکتر نقیبه خسرو و همکاران، اصول بیهوشی و مراقبت های ویژه، نشر مانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- ۴- آر دی درپیس، جی. ای. اکنهوف ترجمه امیری شمس زاده، مقدمه ای بر بیهوشی، نشر عصر جدید

حسن فرهمند

عضو هیات علمی دانشکده

جدول زمانبندی (برنامه هفتگی)

مدرس	موضوع	روز / ساعت	جلسات
استاد فرهمند	شرح مختصری از فیزیولوژی و آناتومی دستگاه تنفس و حجم های ریوی، هدف از فراگیر بیهوشی در مامایی، تاریخچه بیهوشی در مامایی، تعریف آنستزی و آنالژی. داروهای پریمدیکیشن	شنبه ۱۸-۱۶	۲۰ بهمن ۱۴۰۳
استاد فرهمند	آشنایی با روش بیهوشی عمومی و داروهای مورد استفاده وریدی، استنشاقی و شل کننده های عضلانی، آشنایی با بیهوشی در جراحی شایع زنان و خطرات احتمالی استفاده از داروهای مربوطه در مادر و جنین و مراقبت های آنها	==	۲۷ بهمن ۱۴۰۳

استاد فرهمند	چند نکته از آناتومی اعصاب حسی و حرکتی دستگاه تناسلی زنان و نتایج آن در انتخاب روش بیحسی های شایع (اپیدورال ، اسپینال) در مامائی	=	۴ اسفند ۱۴۰۳
استاد فرهمند	تکنیک بی حسی های پاراسرویکال ، پودانتال و عوارض و مسمومیت های ناشی از آنها ، روش استفاده از داروهای مخدر (وتهیه کوکتل آنالژی)در مامایی	=	۱۱ اسفند ۱۴۰۳
استاد فرهمند	آموزش کامل باز کردن راه هوایی بوسیله ایروی و (لارنگوسکپی)بصورت نظری با فیلم و اسلاید	=	۱۸ اسفند ۱۴۰۳
استاد فرهمند	آشنایی با وسایل بیهوشی و طریقه باز کردن راه هوایی بوسیله ایروی و لارنگوسکپی بصورت عملی در پراتیک گروه ۱	=	۲۵ اسفند ۱۴۰۳
استاد فرهمند	آشنایی با وسایل بیهوشی و طریقه باز کردن راه هوایی بوسیله ایروی و لارنگوسکپی بصورت عملی در پراتیک گروه ۲	=	۱۶ فروردین ۱۴۰۴
استاد فرهمند	آشنایی با وسایل بیهوشی و طریقه باز کردن راه هوایی بوسیله ایروی و لارنگوسکپی بصورت عملی در پراتیک گروه ۳	=	۲۳ فروردین ۱۴۰۴
استاد فرهمند	آشنایی با وسایل بیهوشی و طریقه باز کردن راه هوایی بوسیله ایروی و لارنگوسکپی بصورت عملی در پراتیک گروه ۴	=	۳۰ فروردین ۱۴۰۴
اساتید گروه	کارگاه احیای نوزاد بوسیله مولاژ در پراتیک و حضور بصورت کارآموزی در اتاق عمل برای گرفتن نوزاد سزارین و احیاء و مراقبت اولیه طبق برنامه ریزی و هماهنگی های لازم گروه	=	از ۱۶ دیبهبشت به ۱۴۰۴ بعد

حسن فرهمند

عضو هیات علمی دانشکده